

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **K. D.**, zast. Mgr. Ondřejem Moutvičkou, advokátem, se sídlem Ladova 1077, Litvínov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 3. 2022, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 10. 2022, č. j. 54 Ad 9/2022-16,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 10. 2022, č. j. 54 Ad 9/2022-16, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1]Rozhodnutím žalované ze dne 5. 1. 2022, č. j. X, byla zamítnuta žádost žalobce o starobní důchod. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 10. 3. 2022, č. j. X, zamítla a své prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2]Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 3. 10. 2022, č. j. 54 Ad 9/2022-16, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované o námitkách odmítl jako opožděnou. Žalobou napadené rozhodnutí totiž bylo žalobci doručeno dne 17. 3. 2022, kdy si zásilku osobně převzal. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby tak počala plynout v pátek 18. 3. 2022 a skončila v úterý 17. 5. 2022. Žalobce však žalobu podal osobně u krajského soudu až dne 1. 8. 2022, tedy po uplynutí zákonem stanovené lhůty.

[3]Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že se původně právně nezastoupený obrátil dne 13. 5. 2022 se žalobou proti rozhodnutí žalované o námitkách na Okresní soud v Mostě, který usnesením ze dne 13. 6. 2022, č. j. 33 C 145/2022-6, řízení o ní zastavil a současně jej poučil o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví do jednoho měsíce

od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. Toto usnesení okresního soudu se stalo pravomocným dne 12. 7. 2022, takže pokud žalobu podal správnímu soudu dne 1. 8. 2022, učinil tak ve lhůtě stanovené v § 72 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud se však usnesením o zastavení řízení nezabýval a pouze s odkazem na doručení rozhodnutí žalované o námitkách žalobu jako opožděnou odmítl, ačkoliv měl k dispozici veškeré dokumenty, které dokládaly běh lhůty pro podání žaloby. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl zrušení napadeného usnesení krajského soudu.

[4]Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti zrekapitulovala jednotlivá podání žalobce a rozhodnutí okresního soudu i krajského soudu, upozornila, že nemá k dispozici soudní spisy, a vychází tak jen z podacích razítek a informačního systému soudů, přičemž rozhodnutí o kasační stížnosti ponechala na úvaze Nejvyššího správního soudu.

[5]Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a nejsou tak dány důvody pro její odmítnutí pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť se jedná o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[6]V dané věci dospěl Nejvyšší správní soud na základě dále uvedených skutečností k závěru, že se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele, a proto shledal kasační stížnost přijatelnou.

[7]Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost byla podána proti usnesení o odmítnutí žaloby pro její opožděnost, tedy z důvodu *nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu* uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a nikoliv také z důvodů podle písmen a), b) a d) téhož ustanovení, jak stěžovatel nesprávně zmínil.

[8]Námítky stěžovatele proti usnesení krajského soudu spočívají v tom, že žaloba byla podána v správním soudnictví v měsíční lhůtě od právní moci rozhodnutí o zastavení

pokračování

žalobního řízení vydaného okresním soudem rozhodujícím v občanskoprávním řízení, a proto neměla být krajským soudem odmítnuta pro opožděnost.

[9]Správní spis obsahuje doručenkou k žalobou napadenému rozhodnutí, z níž vyplývá, že jej stěžovatel obdržel dne 17. 3. 2022. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby proti tomuto rozhodnutí zakotvená v § 72 odst. 1 s. ř. s. tak měla skončit v úterý 17. 5. 2022, jak vyplývá z ustanovení § 40 odst. 1 a 2 téhož zákona.

[10]Před uplynutím této lhůty podal stěžovatel osobně dne 13. 5. 2022 žalobu proti rozhodnutí žalované o námitkách Okresnímu soudu v Mostě. Ten jej nejprve usnesením ze dne 17. 5. 2022, č. j. 33 C 145/2022-4, vyzval k vyjádření k otázce věcné příslušnosti soudu, kterým je Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodující ve správním soudnictví, a následně usnesením ze dne 13. 6. 2022, č. j. 33 C 145/2022-6, řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách zastavil a současně v souladu s § 72 odst. 3 s. ř. s. poučil stěžovatele o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví u věcně a místně příslušného soudu do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení, přičemž v takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení. Uvedené usnesení okresního soudu o zastavení žalobního řízení nabylo právní moci dne 12. 7. 2022 a žaloba byla podána Krajskému soudu v Ústí nad Labem rozhodujícímu ve správním soudnictví osobně dne 1. 8. 2022, tedy v měsíční lhůtě stanovené ve znění § 72 odst. 3 věty první s. ř. s. Tyto skutečnosti vyplývají ze spisu krajského soudu, který obsahuje rovněž zmíněná usnesení vydaná v občanskoprávním řízení (přílohy k žalobě založené na č. l. 7), a především ze spisu Okresního soudu v Mostě sp. zn. 33 C 145/2022, který si Nejvyšší správní soud vyžádal v řízení o kasační stížnosti.

[11]S ohledem na tyto skutečnosti platí podle § 72 odst. 3 věty druhé s. ř. s. fikce, podle níž žaloba proti rozhodnutí žalované o námitkách byla podána věcně a místně příslušnému správnímu soudu dne 13. 5. 2022, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení, a proto dvouměsíční lhůta pro její podání, která měla skončit až o čtyři dny později, jak bylo zmíněno, marně neuplynula. Krajský soud tedy pochybil, když tuto žalobu považoval za opožděnou. Napadené usnesení o jejím odmítnutí je tudíž nezákonné a důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. byl naplněn.

[12]S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) povinen vycházet z toho, že žaloba proti rozhodnutí žalované o námitkách byla podána včas.

[13]O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu